

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Навчально-науковий інститут заочно-дистанційного навчання
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Запобігання легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом»
на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 6 семестр
Освітньо-професійна програма	Право
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Романов Михайло Васильович

доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38(050) 634-48-82
Електронна адреса	rmih@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.pravo.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	оволодіння знаннями щодо механізмів легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, систему законодавства, предметом регулювання якого є запобігання легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, міжнародних стандартів та рекомендацій у сфері запобігання легалізації доходів, національну систему протидії та запобігання легалізації доходів, особливості легалізації доходів в окремих галузях діяльності та шляхи запобігання цьому явищу.
Тривалість	3 кредитів ЄКТС/90 годин (денна форма навчання лекції 18 год., практичні заняття 14 год., самостійна робота 58 год., заочна форма навчання – лекції 10 год., практичні заняття 6 год., самостійна робота 74 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом Методи навчання - викладення наукового і навчального мультимедійного матеріалу з основних розділів, тем навчальної дисципліни на лекційних заняттях в аудиторії; закріплення, систематизація та узагальнення теоретичних знань, що були отримані студентами під час лекційних занять, позааудиторного опрацювання рекомендованих джерел інформації та представлення результатів самостійної роботи в письмовій формі (навчальне (практичне) завдання, реферат(есе) за заданою проблематикою), на семінарських/практичних заняттях та передсемінарських, індивідуальних консультаціях; під час проведення інтелектуальних ігор, диспутів, дебатів

Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік.
Базові знання	Наявність знань з кримінального права, фінансового права, діяльності кредитних і банківських установ
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
<i>Загальні компетентності</i>		
1.	здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК1)	визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин (РН 1)
2.	знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК3)	доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло (РН 12)
3.	здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК7)	проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (РН 3)
4.	здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 8)	знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (РН 13)
5.	здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 11)	надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях (РН 22)
6.	здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК13)	виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки (РН 20)
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>		
7.	здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему (СК 2)	пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів (РН 19)
8.	цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи (СК3)	знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини (РН 2)
9.	здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення (СК16)	готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях (РН 21)

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1 Нормативно-правове регулювання запобігання легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом		
<p>Тема 1. Легалізація доходів як один з основних напрямів відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом.</p>	<p>Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи</p>	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичні витоки явища легалізації доходів одержаних злочинним шляхом 2. Співвідношення понять відмивання доходів та легалізація доходів. 3. Ознаки легалізації доходів, як правового явища. 4. Типології легалізації доходів одержаних злочинним шляхом. <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p>
<p>Тема 2. Правове регулювання запобігання та протидії легалізації доходів, одержаних від злочинів.</p>	<p>Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи</p>	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система нормативних актів, які регулюють процедури та заходи запобігання легалізації доходів одержаних від злочинів. 2. Національні акти щодо запобігання легалізації доходів одержаних злочинним шляхом. 3. Міжнародні акти щодо запобігання легалізації доходів одержаних злочинним шляхом. <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p>
<p>Тема 3. Міжнародний досвід запобігання легалізації доходів, одержаних від злочинів.</p>	<p>тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи</p>	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні заходи запобігання легалізації (відмивання) доходів, одержаних від злочинів. 2. Спеціальні санкції 3. Фінансовий моніторинг, як спеціальний механізм запобігання легалізації доходів. <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p>
<p>Тема 4. Сорек рекомендацій Групи</p>	<p>Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування;</p>	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням доходів (ФАТФ).	виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>1. Загальна характеристика універсальних механізмів та міжнародних стандартів протидії відмиванню доходів, отриманих від злочинів.</p> <p>2. Розкриття інформації про доходи і витрати публічними особами.</p> <p>3. Розкриття інформації про угоди в межах державних закупівель.</p> <p>4. Дотримання міжнародних стандартів з протидії легалізації (відмивання) злочинних доходів.</p> <p>5. Моніторинг індексів корупції та індексу сприйняття корупції з метою вжиття заходів щодо оперативного реагування на виявлені недоліки системи протидії корупції.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p>
Тема 5. Міжнародна система оцінки ризиків у діяльності з запобігання та протидії легалізації доходів, одержаних від злочинів.	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Моніторинг та вивчення діяльності компаній та фізичних осіб.</p> <p>2. Документування фактів, які є потенційно ризиковими, підготовка звітів та їх розгляд компетентними органами.</p> <p>3. Застосування заходів впливу на компанії та фізичних осіб, діяльність яких має ознаки легалізації (відмивання).</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p>
Модуль 2. Засоби запобігання та протидії легалізації доходів, одержаних від злочинів.		
Тема 6. Національна система запобігання та протидії легалізації доходів, одержаних від злочинів.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Суб'єкти запобігання легалізації доходів, одержаних від злочинів.</p> <p>2. Державна служба фінансового моніторингу, її повноваження, компетенція.</p> <p>3. Засоби впливу на діяльність, яка має ознаки легалізації (відмивання) доходів, одержаних від злочинів.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p>
Тема 7. Методика	Відвідування лекції; обговорення	Завдання 1. Питання для самостійного

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
національної оцінки ризиків (НОР) відмивання коштів в Україні.	теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>вивчення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні напрями НОР в Україні. 2. Прозорість та звітність, багаторівневе управління. 3. Ризикоорієнтований підхід, комунікації і обізнаність, оцінка наслідків. 4. Залучення до моніторингу кредитних та банківських установ, застосування заходів регулювання та відповідальності. <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p>
Тема 8. Типові схеми легалізації доходів від злочинів за видами діяльності.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні «схеми» легалізації доходів від злочинів. 2. Використання «податкових гаваней» та офшорних юрисдикцій. 3. Робота конвертаційних центрів. 4. Використання крипто-валют при легалізації доходів, одержаних від злочинної діяльності <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p>
Тема 9. Відмивання доходів, одержаних від злочинних діянь в енергетичній сфері.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості ризиків відмивання доходів в енергетичній сфері. 2. Документування фактів, які є потенційно ризиковими, підготовка звітів та їх розгляд компетентними органами. 3. Заходи протидії легалізації доходів, одержаних від корупційних злочинів в енергетичній сфері. <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p>
Тема 10. Відмивання доходів, одержаних від злочинних діянь у сфері державного управління.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості ризиків відмивання доходів в сфері державного управління. 2. Заходи протидії легалізації доходів, одержаних від корупційних злочинів в сфері державного управління. <p>Завдання 2. Скориставшись</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.

Інформаційні джерела

1. Запобігання корупції: підручник / [Б.М. Головкін, О.Ю. Шостко, О.В. Новіков та ін.]; за заг. ред. Б.М. Головкіна. Харків : Право. 2019. 291 с.
2. Захаров В.П. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом: теоретико-правовий аспект. URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2017/may/2171/vnulpurn201480134.pdf>
3. Збірка актів законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (з коментарями та роз'ясненнями) / Укладачі: Бичкова С.С., Котляревський Я.В., Лошицький М.В., Павлов Д.М., Удовик М.С. - Київ: Ваіте, 2017. 1052 с. URL: https://finmonitoring.in.ua/wp-content/uploads/2017/02/zbirka_npa.pdf
4. Принципи Вольфсберзької групи. URL: <https://fiu.gov.ua/pages/dijalnist/mizhnarodne-spirovbitnictvo/mizhnarodni-standarti/inshi-standarti/princzipi-volfsberzkoji-grupi.html>
5. Документи Базельського комітету. URL: <https://fiu.gov.ua/pages/dijalnist/mizhnarodne-spirovbitnictvo/mizhnarodni-standarti/inshi-standarti/dokumenti-bazelskogo-komitetu.html>
6. Документи Егмонтської групи. URL: <https://fiu.gov.ua/pages/dijalnist/mizhnarodne-spirovbitnictvo/mizhnarodni-standarti/inshi-standarti/dokumenti-egmontskoj-grupi.html>
7. Типології Держфінмоніторингу. URL: <https://fiu.gov.ua/pages/dijalnist/tipologi/tipologi-derzhfinmonitoringu>
8. Оцінка ризиків відмивання коштів і фінансування тероризму на національному рівні. URL: http://fedsfm.ru/content/files/documents/fatf/brochure_fatf_risk_assessment.pdf
9. Посібник з питань виявлення, розслідування та кримінального переслідування відмивання коштів. URL: <https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/320/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%B4%D0%BB%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%83%D1%80%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B2.pdf>
10. Методика національної оцінки ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму в Україні. URL: <https://fiu.gov.ua/pages/dijalnist/nacionalni-riziki/3261718-dokumenti/metodika-naczionalnoji-oczinki.html>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення:

Пакет програмних продуктів Microsoft Office, до якого входить програмне забезпечення для роботи з різними типами документів: текстами, електронними таблицями, презентаціями, базами даних тощо. Мережеві сервіси Google.

Основними й найбільш використовуваними складовими пакету Microsoft Office є:

1. Microsoft Word.
2. Microsoft Excel.
3. Microsoft Power Point.

Електронні ресурси з питань запобігання легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України . URL: Режим доступу: <http://rada.gov.ua>
2. Офіційний веб-портал Держфінмоніторингу. URL: <https://fiu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал Офісу Генерального прокурора. URL: www.gp.gov.ua/
4. Офіційний веб-портал Державного бюро розслідувань. URL: www.dbr.gov.ua/
5. Офіційний сайт Національного антикорупційного бюро України. URL: <https://nabu.gov.ua/>
6. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <http://www.mvs.gov.ua/ua/>
7. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика оцінювання ґрунтується на положеннях, врегульованих такими нормативними актами: «Положення про організацію освітнього процесу» <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>
  - «Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти» https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf
  - «Положення про повторне навчання» https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf
  - Політика щодо ліквідації академічної заборгованості: порядок визначений «Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості» <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>
  - Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися Кодексу честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf
  - Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf
  - Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>
- спісування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
  - Політика зарахування результатів неформальної освіти: «Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultatativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (5 балів); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (2 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 6-10): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (5 балів); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (0 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни